

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 marca 2017 r. , w sprawie Dz Kw 4174/17 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił wnioski o zawieszenie postępowania , utrzymał w mocy zaskarżony wpis i ustalił, iż uczestnicy ponoszą koszty postępowania zgodnie ze swoim udziałem w sprawie .

Postanowienie to zapadło na skutek skargi uczestników postępowania – I. F. i P. F. na wpis dokonany przez referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi dnia 10 stycznia 2017 r. , w sprawie Dz. Kw. 45919/16, którym w dziale IV księgi wieczystej (...) wpisano hipotekę przymusową na kwotę 11.231,09 zł na rzecz Hurtowni (...) spółka jawna R. R., M. G., I. G. w Ł..

Do wniosku o wpis dołączono:

1. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie XVIII NG 4915/99 , którym Sąd Rejonowy w Łodzi nakazał W. F. – Agencja Budowlana (...) w Ł. aby zapłacił na rzecz Z. R. i R. R. – współników spółki cywilnej Hurtownia (...) w Ł. kwotę 1.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 1998 r. do dnia zapłaty , kwotę 1.560,30 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 1999 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.054,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu ; któremu to nakazowi w dniu 24 marca 2000 r. nadano klauzulę wykonalności zasądając od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 200 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego;
2. postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 31 lipca 2006 r. , w sprawie XIII GCo 178/06, którym prawomocnemu nakazowi zapłaty z dnia 22 grudnia 1999 r. nadano klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercom W. I. F. i P. F. z ograniczeniem ich odpowiedzialności do wartości objętego majątku spadkowego wraz z postanowieniem z dnia 28 grudnia 2015 r. , którym sprostowano oczywistą omyłkę powstałą w tym pierwszym postanowieniu;
3. wypis z Krajowego Rejestru Sądowego , z którego wynika przekształcenie dotychczasowego wierzyciela we wnioskodawcę.

Apelację od tego postanowienia złożyli uczestnicy postępowania P. F. i I. F.. Zarzucili Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i pominięcie okoliczności prowadzenia spisu inwentarza po zmarłym, wobec którego wydano nakaz zapłaty, a wierzyciel został zgłoszony komornikowi w liście wierzycieli; obrazę prawa materialnego tj. art. 94 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i dokonanie wpisu hipoteki podczas gdy wierzytelność, która została zabezpieczona wygasła w związku ze spłatą innych wierzytelności wchodzących w inwentarz; art. 109 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i ustanowienie hipoteki przymusowej dla wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym, podczas gdy wierzyciel nie jest upoważniony do dochodzenia należności objętej nakazem zapłaty z uwagi na prowadzone postępowanie w sprawie spisu inwentarza; art. 110¹ ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez jego błędną wykładnię i wpisanie hipoteki przymusowej na kwotę 11.231,09 zł podczas gdy suma hipoteki przewyższa więcej niż o połowę zabezpieczoną wierzytelność wraz z roszczeniami o świadczenia uboczne ponieważ odsetki w części uległy przedawnieniu. W konkluzji wniesli o zmianę zaskarżonego postanowienia i wykreślenie skarżonego wpisu wraz z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Apelacja jest bezzasadna. Nie doszło w szczególności do naruszenia przepisu art., 233 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i pominięcie okoliczności prowadzenia spisu inwentarza po zmarłym, wobec którego wydano nakaz zapłaty, a wierzyciel został zgłoszony komornikowi w liście wierzycieli. Przepis art. 233 k.p.c. dotyczy oceny materiału

dowodowego i statuuje zasadę swobodnej oceny dowodów. Przedstawione przez wnioskodawcę dowody to wyłącznie dokumenty urzędowe. Ich prawdziwość nie została przez skarżących obalona. Nie można przez to naruszyć zasady swobodnej oceny dowodów poprzez oparcie orzeczenia o dokumenty urzędowe i pominięcie okoliczności prowadzenia spisu inwentarza po zmarłym, wobec którego wydano nakaz zapłaty, a wierzyciel został zgłoszony komornikowi w liście wierzycieli, które to okoliczności z tych dokumentów nie wynikają i w ogóle nie były przedmiotem oceny w rozumieniu przepisu art. 233 k.p.c.

Nie doszło także do naruszenia przepisu art. 94 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U.2016.790 z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą wygaśnięcie hipoteki, chyba że z danego stosunku prawnego mogą powstać w przyszłości kolejne wierzytelności podlegające zabezpieczeniu. Zgodnie z przepisem art. 626⁸ § 2 k.p.c. rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis ten ma zastosowanie także w postępowaniu odwoławczym. Skarżący nie złożyli żadnego dokumenty stwierdzającego wygaśnięcie wierzytelności.

Nie naruszono przepisu art. 109 cyt. ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Stanowi on, że wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa); jeżeli nieruchomość jest własnością Skarbu Państwa, hipoteka przymusowa może być ustanowiona w wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych. Wierzyciel posiada tytuł wykonawczy i może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika. Tak też się w tej sprawie stało. Działanie wskazanego przepisu nie zostało wyłączone faktem prowadzenia postępowania o spis inwentarza po zmarłym dłużniku pierwotnym.

Nie doszło też do naruszenia zasady określonej przepisem art. 110¹ ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Zgodnie z art. 110¹ u.k.w.h. wierzyciel może żądać wpisu hipoteki przymusowej na sumę nie wyższą niż wynikająca z treści dokumentu stanowiącego podstawę jej wpisu do księgi wieczystej. Jeżeli z dokumentu tego nie wynika wysokość sumy hipoteki, suma hipoteki nie może przewyższać więcej niż o połowę zabezpieczonej wierzytelności wraz z roszczeniami o świadczenia uboczne określonymi w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki na dzień złożenia wniosku o wpis hipoteki. Powołany powyżej przepis rozróżnia dwie sytuacje: gdy w dokumencie, który stanowi podstawę wpisu, jest określona suma hipoteki przymusowej i gdy w dokumencie tym jest stwierdzona jedynie wysokość wierzytelności, która ma podlegać zabezpieczeniu hipoteką przymusową. W przedmiotowej sprawie zachodzi sytuacja druga i wierzyciel może żądać wpisu hipoteki na sumę nieprzewyższającą więcej niż o połowę kwotę wierzytelności wraz z określonymi w dokumencie, stanowiącym podstawę wpisu, roszczeniami o świadczenia uboczne (odsetki od zasądzonej w orzeczeniu sądu kwoty i przyznane wierzycielowi koszty postępowania). W celu ustalenia sumy hipoteki, której wpisu może się domagać wierzyciel, należy obliczyć wysokość wszystkich roszczeń stwierdzonych w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu na dzień składania wniosku o wpis. Suma hipoteki nie może przewyższać 150 % tak ustalonej kwoty. Wysokość sumy hipoteki musi wyliczyć wierzyciel i podać we wniosku o wpis. Wnioskodawca w sposób prawidłowy wyliczył wysokość sumy hipoteki przymusowej. Wierzyciel obliczył i podał we wniosku wysokość wszystkich roszczeń stwierdzonych w nakazie zapłaty i zażądał wpisu hipoteki przymusowej o wysokości 11231,09 zł. Suma hipoteki przymusowej nie przewyższa 150 % ustalonej kwoty wszystkich roszczeń wynikających z nakazu zapłaty.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację.